

Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach nowotworowych

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	II stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie z oceną
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Propedeutyki Onkologicznej ul. Erazma Ciołka 27,01-445 Warszawa tel. (22) 57-20-702 e-mail do Zakładu – nzx@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. Andrzej Deptała
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Anna M. Badowska-Kozakiewicz anna.badowska-kozakiewicz@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Anna M. Badowska-Kozakiewicz anna.badowska-kozakiewicz@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Anna M. Badowska-Kozakiewicz, Prof. dr hab. n. med. Andrzej Deptała, Dr. n. med. i n. o zdr. Dominika Mękał, Dr. n. med. i n. o zdr. Michał Budzik

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok - I Semestr - II	Liczba punktów ECTS	3,0
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		14 (3 godziny w trybie stacjonarnym i 11 godzin w formie e-learning)	1,0
seminarium (S)		8	0,5
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)		16	1,5
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		37	-
Razem		75	3

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Rozumienie czym jest nowotwór, pozyskanie wiedzy w zakresie podstaw epidemiologii nowotworów oraz środowiskowych i genetycznych uwarunkowań rozwoju nowotworów złośliwych;
C2	Zdobycie wiedzy na temat badań przesiewowych, a także zrozumienie roli profilaktyki w zwalczaniu nowotworów złośliwych;
C3	Zapoznanie się z podstawowymi rodzajami terapii w onkologii, lokalizacją narządową nowotworów złośliwych;
C4	Zapoznanie się z zasadami opieki pielęgniarskiej w chorobie nowotworowej – pozyskanie umiejętności konstruowania planu opieki pielęgniarskiej na pacjentem onkologicznym;
C5	Zapoznanie z obsługą wszczepialnych systemów dostępu naczyniowych w warunkach chemioterapii domowej.
C6	Poznanie roli pielęgniarki w diagnostyce i leczeniu nowotworów, również poznanie zasad komunikacji i przekazywania informacji choremu i jego rodzinie, a także poznanie objawów ubocznych leczenia przeciwnowotworowego. Poznanie zasad pielęgnowania pacjenta poddanego chemioterapii i radioterapii;
C7	Zapoznanie się z podstawami zasad żywienia chorych na nowotwór złośliwy;
C8	Pozyskanie wiedzy w zakresie metod i środków łagodzących skutki uboczne chemioterapii i radioterapii oraz pozyskanie umiejętności rozpoznawania sytuacji psychologicznej pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielania mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego;
C9	Poznanie form edukacji zdrowotnej w systemie profilaktyki onkologicznej.

4. STANDARD KSZTALCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
--	--

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

B.W17	zasady funkcjonowania zespołów interprofesjonalnych w opiece zdrowotnej w oparciu o wybrane obszary świadczeń specjalistycznych, w tym zespołu psychiatrycznej opieki środowiskowej
B.W32	etiopatogenezę nowotworów oraz epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych
B.W33	zasady leczenia pacjenta z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej, i opieki nad takim pacjentem
B.W34	zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii
B.W35	metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

B.U9	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą
B.U10	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej
B.U18	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej
B.U25	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi
B.U34	planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo
B.U35	obsługiwać wszczepialne systemy dostępu naczyniowych (Totally Implantable Venous Access Devices, TIVDs) w warunkach chemioterapii domowej
B.U36	stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii
B.U37	rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia onkologicznego
B.U38	udzielać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi wsparcia motywacyjno-edukacyjnego w zakresie zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby nowotworowej oraz leczenia onkologicznego i jego objawów ubocznych
B.U80	stwierdzać wskazania zdrowotne wynikające ze stanu pacjenta

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
--------------------------	--

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	-
W2	-
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	-
U2	-
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K.4	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań
K.5	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	<u>Zagadnienia:</u> - Czym jest nowotwór – wstęp do biologii nowotworów. Etiopatogeneza nowotworzenia [3 godziny], - Podstawy epidemiologii nowotworów. Środowiskowe i genetyczne uwarunkowania rozwoju nowotworów [3 godziny], - Badania przesiewowe w onkologii [2 godziny], - Profilaktyka w zwalczaniu nowotworów [3 godziny], - Chirurgia nowotworów – cele i zadania, radioterapia jako metoda leczenia chorób nowotworowych, terapia systemowa nowotworów – podstawy [3 godziny]. Razem 14 godzin [3 godziny w trybie stacjonarnym + 11 godzin w formie e-learning]	B.W17. B.W32 B.W33. B.W34 B.W35. K4 K5
Seminaria	<u>Zagadnienia:</u> - Udział pielęgniarki w diagnostyce i leczeniu nowotworów, - Zasady komunikacji i przekazywania informacji choremu i jego rodzinie, - Objawy uboczne leczenia przeciwnowotworowego. Objawy niepożądane w radioterapii i chemioterapii – postępowanie pielęgniarskie. Pielęgnowanie pacjenta poddanego chemioterapii i radioterapii, - Zasady obsługiwanego wszczepialnych systemów dostępow naczyniowych w warunkach chemioterapii domowej. - Rak piersi – epidemiologia, etiologia i czynniki ryzyka, - Rak płuca, nowotwory złośliwe opłucnej, przerzuty do płuc, - Nowotwory górnego odcinka układu pokarmowego, - Rak jelita grubego - epidemiologia, etiologia i czynniki ryzyka, badania przesiewowe, objawy kliniczne, typy histologiczne, diagnostyka, - Rak gruczołu krokowego – epidemiologia, etiopatogeneza, patomorfologia, diagnostyka,	B.W17. B.W32 B.W33. B.W34 B.W35. K4 K5 B.U9. B.U10. B.U18. B.U25. B.U34. B.U35. B.U36. B.U37. B.U38. B.U80.

	Organizacje pozarządowe w opiece nad pacjentem z chorobą nowotworową. Razem 8 godzin	
Zajęcia praktyczne	<u>Zajęcia praktyczne będą obejmowały:</u> ➤ <u>8 godzin zajęć praktycznych z wykorzystaniem fantomów i tablic edukacyjnych:</u> - Rak gruczołu krokowego - ocena stopnia zaawansowania - zajęcia z wykorzystaniem fantomu, - Rak piersi - samobadanie piersi z wykorzystaniem fantomu; Diagnostyka cyst i nowotworów złośliwych z wykorzystaniem trenażera palpacyjnego do nauki wykrywania różnorodnych zmian nowotworowych, - Rak płuca - fantom pokazowy, tablice edukacyjne dotyczące profilaktyki, - Rak jądra - fantom pokazowy, tablice edukacyjne dotyczące profilaktyki, - Rak jelita grubego - fantom pokazowy, tablice edukacyjne dotyczące profilaktyki, - Nowotwory narządów płciowych kobiecych - fantom pokazowy, tablice edukacyjne dotyczące profilaktyki, - Nowotwory złośliwe skóry - fantom pokazowy, tablice dotyczące profilaktyki. ➤ <u>8 godzin zajęć praktycznych - analiza 4 przypadków klinicznych</u> - Omówienie specyfiki pracy pielęgniarki na oddziałach onkologicznych; Zasady postępowania pielęgniarskiego przy przygotowaniu oraz podawaniu cytostatyków; Zasady obsługiwszenia wszczepialnych systemów dostępu naczyniowych w warunkach chemioterapii domowej. Opieka nad pacjentem wyleczonym z choroby nowotworowej, - Studenci będą dokonywać analizy 4 przypadków klinicznych oraz będą przygotowywać <u>plan opieki pielęgniarskiej</u> nad pacjentem onkologicznym z wybranym nowotworem złośliwym spośród 4 przypadków klinicznych, - Zasady żywienia chorych na nowotwór – analiza przypadków klinicznych. Opracowanie planu żywienia dla chorego z wybranym nowotworem złośliwym. Razem 16 godzin	K4 K5 B.U9. B.U10. B.U18. B.U25. B.U34. B.U35. B.U36. B.U37. B.U38. B.U80.
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	<u>Przygotowanie do zajęć:</u> - Student powinien być przygotowany do seminariów z zagadnień omawianych na wykładach; - Student powinien być przygotowany do zajęć praktycznych z zagadnień omawianych na wykładach i seminariach; <u>W ramach samodzielnego przygotowania do zajęć praktycznych Student powinien przygotować dwa zadania/projekty (A i B):</u> A. projekt edukacyjny w zakresie profilaktyki wybranego przez siebie nowotworu. Projekt powinien być przygotowany w formie pisemnej i przedstawiony na zajęciach praktycznych (pracę w formie pisemnej należy przekazać do koordynatora przedmiotu). Projekt przygotowany przez Studenta będzie podlegał ocenie (zal/nzal). B. plan działań pielęgniarskich na wybrany temat z pięciu poniższych propozycji: - Badania fizykalne i postępowanie pielęgniarskie u pacjenta z	B.W17. B.W32 B.W33. B.W34 B.W35. K4 K5 B.U9. B.U10. B.U18. B.U25. B.U34. B.U35. B.U36. B.U37. B.U38. B.U80.

	rakiem płuca, - Problemy w opiece nad pacjentką z rakiem piersi po mastektomii, - Opieka okołoperacyjna nad pacjentką z rakiem piersi, - Przygotowanie pacjentki do samoopieki po zabiegu mastektomii, - Opieka pielęgniarska nad pacjentką z rakiem surowiczym jajnika po zabiegu operacyjnym. Powyższe zadanie (B) powinno być przygotowane w formie pisemnej i przedstawione na zajęciach praktycznych (zadanie B w formie pisemnej należy przekazać do koordynatora przedmiotu). Zadanie B przygotowane przez Studenta będzie podlegało ocenie (zal/nzal). Przygotowanie do zaliczenia: - Student powinien zapoznać się z materiałami z wykładów, seminariów i zajęć praktycznych i opanować wiedzę z wymienionych form zajęć; Razem 37 godzin	
--	---	--

7. LITERATURA
Obowiązkowa
A. Deptała, M.Z. Wojtukiewicz. Onkologia w praktyce lekarza rodzinnego. Asteria Med., 2016; A. Koper. Pielęgniarstwo onkologiczne, PZWL, 2015;
Uzupełniająca
R. Stec, A. Deptała, M. Smoter. Onkologia – podręcznik dla studentów medycyny. Pomoc dydaktyczna dla lekarzy specjalizujących się w onkologii. Asteria Med., 2019;

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Np. A.W1, A.U1, K1	Pole definiuje metody wykorzystywane do oceniania studentów, np. kartkówka, kolokwium, raport z ćwiczeń itp.	Np. próg zaliczeniowy
B.W17. B.W32 B.W33. B.W34 B.W35. K4 K5 B.U9. B.U10. B.U18. B.U25. B.U34. B.U35. B.U36. B.U37.	Opracowanie planu opieki pielęgniarskiej nad pacjentem onkologicznym + czynny udział w zajęciach praktycznych oraz opracowanie planu żywienia dla chorego z wybranym nowotworem złośliwym + czynny udział w zajęciach praktycznych – zaliczenie 16 godzin zajęć praktycznych (zal/nzal),, Przygotowanie projektu edukacyjnego z profilaktyki wybranego nowotworu oraz planu działań pielęgniarskich na wybrany temat z pięciu propozycji – zaliczenie dwóch prac samodzielnych (zal/nzal), Kolokwium końcowe – test jednokrotnego wyboru na platformie e-learning WUM (materiał obejmujący zaliczenie: wykłady, seminaria i zajęcia praktyczne).	Próg zaliczeniowy z kolokwium końcowego - testu jednokrotnego wyboru - 60% [zaliczenie z oceną]

B.U38. B.U80.		
------------------	--	--

9. INFORMACJE DODATKOWE

(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusu, w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)

Strona internetowa Zakładu: <https://propedeutykaonkologiczna.wum.edu.pl>

Wykłady, SeminaRIA i Zajęcia praktyczne są obowiązkowe dla każdego Studenta kierunku Pielęgniarstwo 1 rok, 2 semestr, studia magisterskie II stopnia.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich